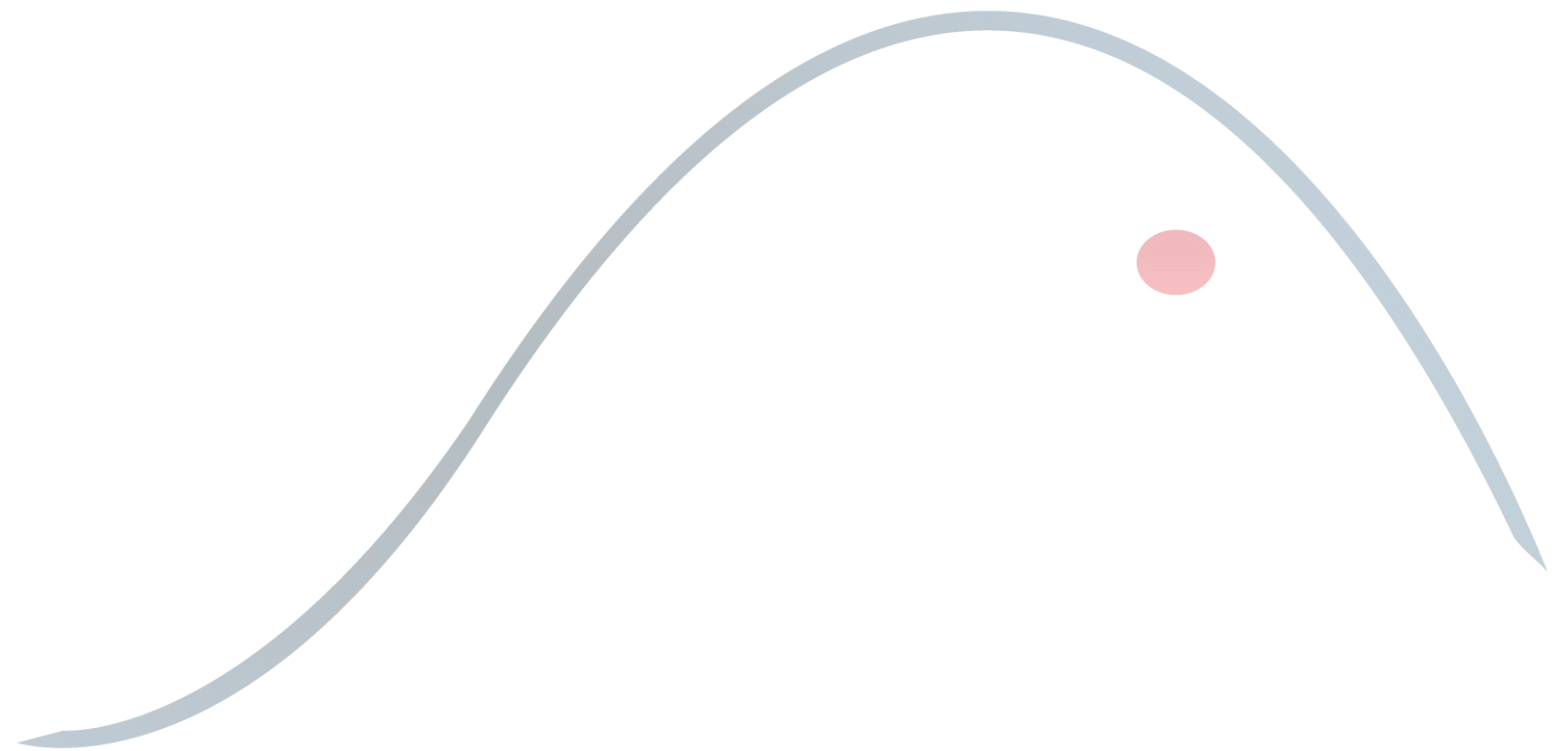


Kartlegging og overvåking av stor bloddråpesvermer *Zygaena lonicerae* i Møre og Romsdal i 2020





Forsidebilde

Stor bloddråpesvermer (sterkt truet – EN på rødlista) lever i rasmarksenger og blomsterrike enger i kulturlandskapet. Forekomster i kulturlandskapet er blitt sjeldnere med tida.

Bildet er tatt i Grandefonna i Geiranger, Stranda kommune. I tillegg å være rasmarksenger har området også vært beitet av geit.

Alle foto i rapporten: John Bjarne Jordal.

RAPPORT 2020-43

Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS	Prosjektansvarlig: John Bjarne Jordal
	Prosjektmedarbeider(e):
Oppdragsgiver: Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Solveig Silset Berg
Referanse: Jordal, J.B. 2020. Kartlegging og overvåking av stor bloddråpesvermer <i>Zygaena lonicerae</i> i Møre og Romsdal i 2020. Miljøfaglig Utredning Rapport 2020-43. 43 s. ISBN 978-82-345-0092-3.	
Referat: <i>Stor bloddråpesvermer (Zygaena lonicerae, sterkt truet – EN på rødlista) er en sjelden sommerfugl som tidligere fantes i åpne enger mange steder i Sør-Norge. I nyere tid regnes den som nesten utdødd på Østlandet men har fortsatt bestander på Nordvestlandet. Den ble i 2020 ettersøkt både på kjente og potensielt nye lokaliteter i Fjord, Stranda og Sunndal kommuner. Det er utført totalt ca. 30 besøk på 27 lokaliteter, og stor bloddråpesvermer ble påvist på 13 av disse, hvorav ni var nye. Det ble funnet 90 punktforekomster med til sammen 268 individer. I Tafjorden i Fjord kommune ble arten gjenfunnet på de to kjente lokalitetene Buskreda og Øyeskredene øst for Onilsavatnet. I Stranda ble arten funnet på fem lokaliteter i Geiranger, hvorav Grandefonna, Lausneset i Maråkstranda, Reitane nord og Reitane sør er nye, mens Hyskjett hadde funn fra tidligere. På fem andre lokaliteter ble arten ettersøkt men ikke funnet. I Sunndal kommune ble arten funnet på fem nye lokaliteter: Skrøu på Fale, en rasmark ved Hagan, Hestdalen på Gravem og to lokaliteter i Vollalia på Gjøra. Det blir gradvis tydeligere at Sunndal er den viktigste kommunen for arten, men Geiranger i Stranda kan fortsatt ha en del uoppdagete forekomster i de mange rasmarksengene. De hyppigste habitattypene er rasmarkseng og semi-naturlig eng, eller en kombinasjon av disse, f.eks. rasmarksenger som også beites. Lokalitetene karakteriseres av rikelig med blomster gjennom hele sommersesongen. For naturbeitemarker betyr det at relativt svakt beitetrykk er ønskelig, og for slåttemarker veldig sein slått. Flere kjente lokaliteter med slåttemark er oppsøkt på nytt uten at arten er gjenfunnet, og årsaken antas å være for tidlig slått. Prosjektet omfatter ikke naturtypekartlegging, men for potensielle slike lokaliteter er det tatt karplantelister som vil bli publisert i Artskart.</i>	

English reference:

Jordal, J.B. 2020. Survey and monitoring of *Zygaena lonicerae* in Møre og Romsdal county, Norway, in 2020. Miljøfaglig Utredning Report 2020-43, 44 s. ISBN 978-82-345-0092-3.

English abstract:

Zygaena lonicerae (highly endangered - EN on the Norwegian red list 2015) is a rare moth (English name: narrow-bordered five-spot burnet) that was previously found in open meadows in many places in southern Norway. In recent times, it is considered almost extinct in the eastern part of the country but still has populations in the north-western part. In 2020, it was searched for in both known and potentially new locations in the municipalities of Fjord, Stranda and Sunndal. Approximately 30 visits to 27 localities were conducted, and the species was detected at 13 of these, of which nine were new. 90 sites with a total of 268 individuals were found. In Tafjorden in Fjord municipality, the species was found at the two known localities Buskreda and Øyeskredene east of Onilsavatnet. In Stranda, the species was found at five localities in Geiranger, of which Grandefonna, Lausneset in Maråkstranda, Reitane north and Reitane south are new, while Hyskjett had finds from earlier. In five other localities, the species was searched for but not found. In Sunndal municipality, the species was found at five new localities: Skrøu at Fale, a scree meadow at Hagan, Hestdalen at Gravem and two localities in Vollalia by Gjøra. It is gradually becoming clearer that Sunndal is the most important municipality for the species, but Geiranger in Stranda may have a number of undiscovered occurrences in the many scree meadows there. The most common habitat types are scree meadows and semi-natural meadows, or a combination of these, e.g. scree meadows that are also grazed. The sites are characterized by plenty of flowers throughout the summer season. For semi-natural pastures this means that relatively weak grazing pressure is desirable, and for hayfields very late mowing. Several known localities with hayfields have been searched again without the species being found, and the reason is believed to be that they have been mown too early. The project does not include habitat type mapping, but for potential such sites, lists of vascular plants have been taken which will be published on the Internet (Species Map Service).

FORORD

Miljøfaglig Utredning AS har utført kartlegging og overvåking av den truede arten stor bloddråpesvermer i Fjord (Tafjord), Stranda (Geiranger) og Sunndal kommuner, Møre og Romsdal. Kartleggingen er utført på oppdrag fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal, med midler fra Miljødirektoratets tilskudd til tiltak for trua arter. Formålet har vært å få bedre kunnskap om status for arten i disse kommunene.

Kontaktperson hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal har vært Solveig Silset Berg. Prosjektansvarlig hos Miljøfaglig Utredning har vært John Bjarne Jordal. Helge Fjeldstad takkes for å ha laget et kartlag i appen Explorer med kjente forekomster til bruk på iPad i felt.

Tingvoll 25.11.2020

Miljøfaglig Utredning AS

John Bjarne Jordal

INNHold

1	INNLEDING	7
1.1	BAKGRUNN	7
1.2	FORMÅL	8
2	METODE OG MATERIALE	9
2.1	FORARBEID.....	9
2.2	FELTARBEID	9
2.3	ETTERARBEID OG RAPPORTERING	9
3	RESULTATER.....	10
3.1	LOKALITETSOVERSIKT	10
3.2	FUNNOVERSIKT	13
3.3	LOKALITETER I FJORD (TAFJORDEN)	17
3.3.1	Tidligere data	17
3.3.2	Data fra 2020	17
3.3.3	Buskreda	17
3.3.4	Øyeskredene.....	18
3.4	LOKALITETER I STRANDA (GEIRANGER)	18
3.4.1	Tidligere data	18
3.4.2	Data fra 2020	19
3.4.3	Geiranger: Maråkstranda, Lausneset	19
3.4.4	Geiranger: Grandefonna	20
3.4.5	Geiranger: Grande-Hyskjet	21
3.4.6	Geiranger: Reitane.....	22
3.5	LOKALITETER I SUNNDAL	23
3.5.1	Tidligere data	23
3.5.2	Data fra 2020	23
3.5.3	Fale: Skrøu	23
3.5.4	Rasmark ved Hagan ovenfor Ottem	24
3.5.5	Gravem: Hestdalen	25
3.5.6	Vollalia vest.....	26
4	BILDER.....	27
5	KILDER.....	43

1 INNLEDING

1.1 Bakgrunn

Stor bloddråpesvermer (rødlisteart, EN – sterkt truet) er en sjelden sommerfugl som tidligere fantes i åpne enger mange steder i Sør-Norge. I nyere tid regnes den som nesten utdødd på Østlandet og har sine viktigste bestander på Nordvestlandet. Arten er EN – sterkt truet på rødlista 2015 (Artsdatabanken 2015). For beskrivelser og omtale av stor bloddråpesvermer vises til Artsdatabanken (2015, 2020) og Aarvik m.fl. (2009), se også sammendrag nedenfor. Lignende arter er seksflekkt bloddråpesvermer (*Zygaena filipendulae*) som i hovedsak finnes langs kysten nord til Lofoten og har seks røde flekker på forvingene til forskjell fra fem hos stor bloddråpesvermer. Men forekomster av stor bloddråpesvermer i ytre strøk, bl.a. på Stadlandet, gir grunn til å være oppmerksom også på kysten. I tillegg er fjellbloddråpesvermer (*Zygaena exulans*) vanlig særlig på snaufjellet i hele landet, men kan også forekomme i lavlandet. Figur 1 viser funn av stor bloddråpesvermer i Norge gjennom alle tider ifølge Artskart (Artsdatabanken & GBIF 2020).



Figur 1. Utbredelse av stor bloddråpesvermer (EN, *Zygaena lonicerae*) i Norge etter Artskart i mai 2020. Forekomstene på Øst- og Sørlandet er gamle og antatt utdødd med unntak av ett sted i Gudbrandsdalen. Forekomstene på Stadlandet og Indre Sogn er intakte.

Stor bloddråpesvermer forekom tidligere lokalt men utbredt på Sør- og Østlandet. Arten fantes i Østfold, Oslo, Oppland, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder og er også rapportert fra Buskerud og Vestfold. De fleste funnene stammer fra siste halvdel av 1800-tallet og frem til rundt 1920. Etter 1964 er arten bare funnet på ett sted på Østlandet, og arten regnes nå hovedsakelig som utdødd her. Det finnes fortsatt populasjoner på svensk side av grensen, men også i Sverige, Danmark og Finland har arten gått kraftig tilbake. Kilde: Artsdatabanken 2015, 2020), Aarvik m.fl. (2009).

Stor bloddråpesvermer forekommer i Møre og Romsdal mest i midtre og indre strøk med hovedvekt på Sunndalen, Eikesdalen, Romsdalen, Tafjorden og Geiranger.



Figur 2. Utbredelse av stor bloddråpesvermer (*Zygaena lonicerae*) i Møre og Romsdal etter Artskart (Artsdatabanken & GBIF 2020) i mai 2020, før årets undersøkelser.

Stor bloddråpesvermer er som de fleste andre bloddråpesvermerne knyttet til blomsterrik mark, og tilbakegangen skyldes hovedsakelig tap av slåtte- og beiteenger i kulturlandskapet. På Nordvestlandet har arten fortsatt antatt livskraftige bestander. Forekomstene i rasmark og dalsider er tilsynelatende forholdsvis sikre fordi disse områdene holdes naturlig åpne av snøras om vinteren, men mange observasjoner tyder på forbusking om beitinga opphører. Det synes derfor å være et samspill mellom snøras og beiting som vil forstyrres om dyra forsvinner. Forekomstene i kulturlandskapet trues av gjengroing, gjødsling, oppdyrking, for hardt beitetrykk eller for tidlig slått i likhet med de øvrige forekomstene i Norden. Den forekommer også i veikanter som slås, bare de slås seint og ikke tidlig i sesongen. I alle lokaliteter er arten avhengig av forstyrrelse som holder et landskap med blomsterrike enger åpent uten invasjon av busker og trær, og som gjør at vertsplantene og larvene trives.

Begrunnelse for artens status i rødlista er slik (Artsdatabanken 2015):

«Denne arten lever på erteplanter. Biotopen er blomsterrike enger og bakker. Arten var tidligere utbredt på Østlandet og Sørlandet, men er forsvunnet fra disse landsdelene. Idag har arten spredte forekomster på Vestlandet fra Sogn nord til Sunndalen. Her finnes arten både i kulturenger og i rasmarker. Forekomstene i kulturengene trues av gjengroing og gjødsling. Derfor regner vi med en viss reduksjon av forekomstarealene. Forekomstene i rasmarker er mer sikre fordi områdene her holdes åpne takket være snøras om vinteren. Vi setter mørketallet til 5. Arten går inn på rødlista i kategorien EN (truet).»

1.2 Formål

Formålet har vært å få bedre kunnskap om status for arten (bestand, utbredelse og forekomst) med fokus på kommunene Stranda, Fjord og Sunndal. Det er også viktig å få mer kunnskap om hvilke tiltak som kan ta vare på bestandene.

2 METODE OG MATERIALE

2.1 Forarbeid

Kilde til eksisterende informasjon om stor bloddråpesvermer er bl.a. Artsdatabanken (2015, 2020), Artsdatabanken & GBIF (2020), Aarvik m.fl. (2009), jf. også undersøkelser i Sunndal kommune i 2018-2019 (Jordal 2018, 2019) og Nettet og Rauma i 2019 (Jordal 2019). Forberedelser til feltarbeidet ble utført i mai-juni 2020. Eksisterende funn fra Artskart ble importert i appen Explorer av Helge Fjeldstad, Miljøfaglig Utredning, til bruk på iPad.

2.2 Feltarbeid

Feltarbeidet er gjennomført i perioden 27.06.-18.07., innenfor det som er antatt å være svermetida for stor bloddråpesvermer (Jordal 2019). Før og etter denne perioden er oppdagelsessjansen antatt å være vesentlig mindre. Feltarbeidet ble konsentrert til åpne områder med seminaturalige enger, veikanter og åpne rasmarker med engpreg. Også andre interessante arter er notert. I vanskelig terreng er det også brukt kikkert for å dekke et større område og øke oppdagelsessjansen. Appen Explorer på iPad viser hvor man er i terrenget i forhold til kjente forekomster, og er dermed svært nyttig for å gjenfinne godt stedfestede funn. Men denne appen er avhengig av mobildekning, og kunne ikke brukes bl.a. på lokalitetene i Tafjorden.

2.3 Etterarbeid og rapportering

Alle funn av stor bloddråpesvermer er sammenstilt i tabellform, de publiseres i denne rapporten og vil bli søkbare i Artskart. Også andre observasjoner av insekter og karplanter er registrert og vil bli tilgjengeliggjort på samme måte. Prosjektet omfatter ikke beskrivelser eller oppdateringer av naturtypelokaliteter i Naturbase. Alle gamle og nye funn er importert i GIS-programvare (QGIS), og det er laget kart som viser forekomstene. I tillegg er det tatt en del bilder som også er inkludert i rapporten. Når det gjelder habitater, svermetid, påvirkningsfaktorer mm. er dette diskutert i tidligere rapporter og tas ikke opp igjen her (Jordal 2018, 2019).

3 RESULTATER

3.1 Lokalitetsoversikt

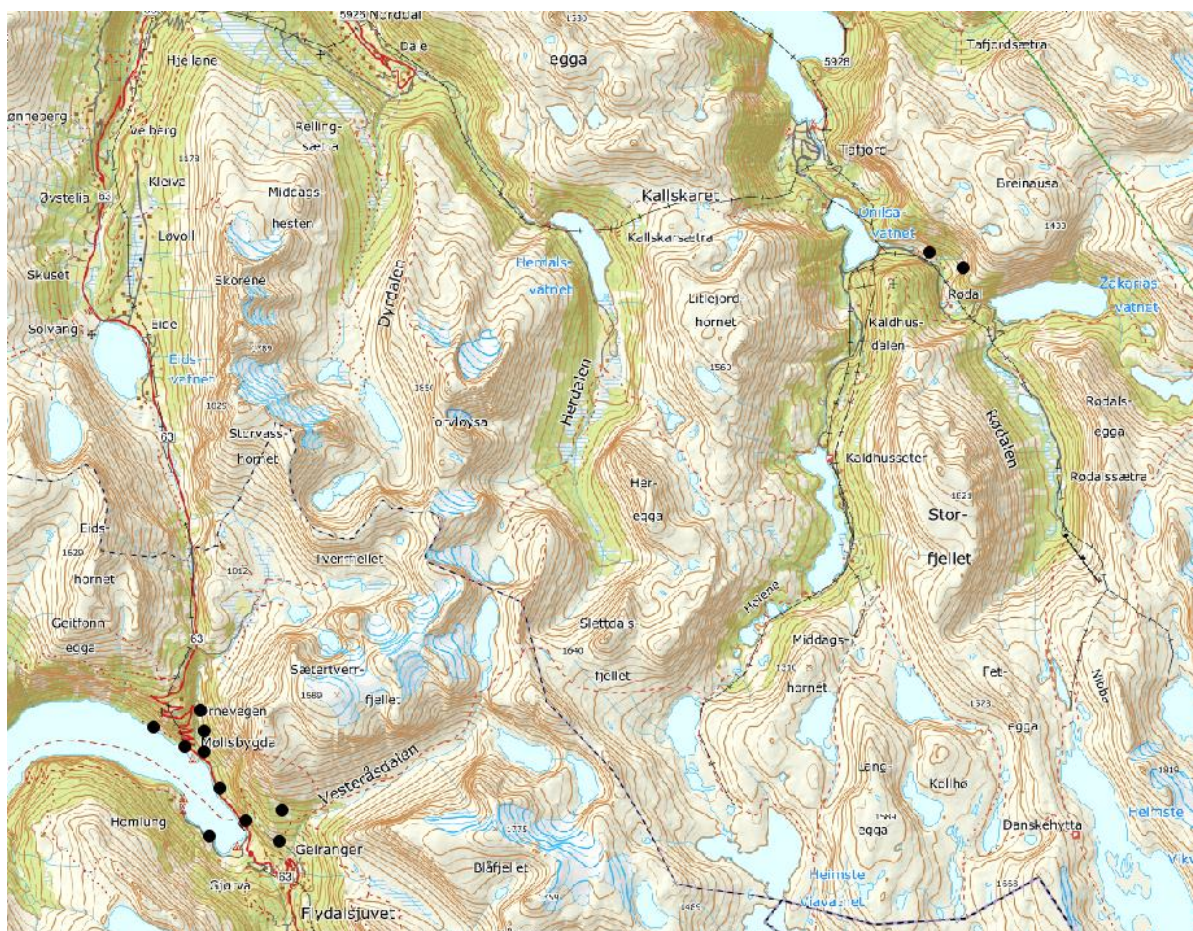
Feltarbeidet er gjennomført 27.06.-18.07.2020. Tabell 1 nedenfor viser oversikt over undersøkte lokaliteter, med informasjon om lokaliteten har eller har hatt bestander av stor bloddråpesvermer.

Tabell 1. Oversikt over lokaliteter undersøkt for stor bloddråpesvermer i 2020, sortert etter kommune og lokalitetsnavn. Bare en posisjon er oppgitt for hver lokalitet, som kan ha en større utstrekning og inneholde atskilte delforekomster. N=antall individer som ble observert.

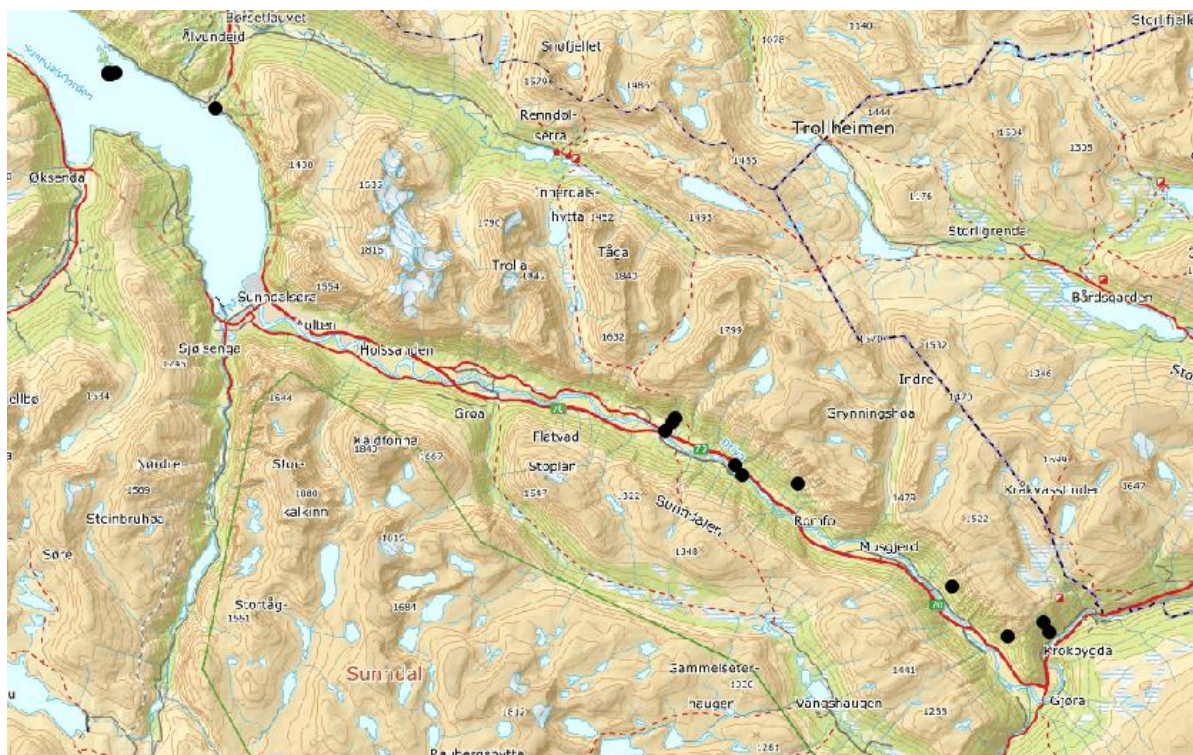
Dato	Kommune	Lokalitet	Habitater	UTMØ	UTMN	Stor bloddråpesvermer	N
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Buskreda	rasmarkseng	420200	6898617	kjent, gjenfunnet	10
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Øyeskredene	rasmarkseng	420880	6898290	kjent, gjenfunnet	23
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Fonnaneset	rasmarkseng, beitet	405610	6886752	aldri funnet	0
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Grande	seminaturlig eng	405110	6888577	trolig kjent (gamelt, upresist), ikke gjenfunnet	0
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Grandefonna	rasmarkseng	405482	6888481	ny	37
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Hyskjett	grunnlendt berg	404458	6888982	kjent, gjenfunnet	6
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Maråstranda, ovafor Lausneset	seminaturlig eng, raspåvirkning	405809	6887748	ny	1
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Maråk	rasmarkseng, gjengroende	406334	6887068	aldri funnet	0
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane N	seminaturlig eng, raspåvirkning	405407	6889329	ny	18
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane S	seminaturlig eng, raspåvirkning	405496	6888895	ny	30
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Vesterås	seminaturlig eng	407028	6886654	aldri funnet	0
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Vesteråsfonna	rasmarkseng	407076	6887304	aldri funnet	0
04.07.2020	Sunndal	Fale, nedafor Eiriksvollen	seminaturlig eng	491966	6944736	aldri funnet	0
04.07.2020	Sunndal	Fale, ovenfor kraftstasjonen	veikant	494487	6943489	aldri funnet	0
04.07.2020	Sunndal	Fale, Skrøu nedre	seminaturlig eng, raspåvirkning	492199	6945035	ny	5
04.07.2020	Sunndal	Fale, Skrøu øvre	rasmarkseng	492308	6945193	aldri funnet	0
28.06.2020	Sunndal	Flåøya, Linåkeren	seminaturlig eng	471999	6957730	kjent, ikke gjenfunnet	0
28.06.2020	Sunndal	Flåøya, ved fyret	seminaturlig eng	471710	6957710	kjent, ikke gjenfunnet	0
28.06.2020	Sunndal	Flåøya, ovafor fyret	seminaturlig eng	471706	6957756	kjent, ikke gjenfunnet	0
28.06.2020	Sunndal	Flåøya, vest for småbruket	seminaturlig eng	471835	6957678	kjent, ikke gjenfunnet	0
27.06.2020	Sunndal	Gravem: Hestdalen	rasmarkseng	504391	6937256	ny	1

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitater	UTMØ	UTMN	Stor bloddråpesvermer	N
14.07.2020	Sunddal	Hagan	rasmarkseng	502341	6939082	ny	91
27.06.2020	Sunddal	Myren camping	veikant	494742	6943131	kjent, gjenfunnet (ikke opptalt)	-
28.06.2020	Sunddal	Oppdøl	seminaturlig eng	475622	6956440	kjent, ikke gjenfunnet	0
04.07.2020	Sunddal	Snøva	rasmarkseng	496774	6942800	aldri funnet	0
18.07.2020							
18.07.2020	Sunddal	Vollalia vest, nedre	rasmarkseng	505873	6937405	ny	2
18.07.2020	Sunddal	Vollalia vest, øvre	rasmarkseng	505692	6937766	ny	2

Lokalitetene i tabell 1 ovenfor er også vist på kart i figur 3-4 nedenfor.



Figur 3. Lokaliteter der det er lett etter stor bloddråpesvermer i 2020, i kommunene Stranda (Geiranger) og Fjord (Tafjorden) (svarte prikker).



Figur 4. Lokalteter der det er lett etter stor bloddråpesvermer i 2020, i Sunndal kommune (svarte prikker).

Tabell 2 nedenfor viser antall lokaliteter som ble funnet av hver kategori når det gjelder habitattype og status for stor bloddråpesvermer. Som det går fram av tabellen er det undersøkt 27 lokaliteter, hvorav 12 rasmarsenger, 12 seminaturlige enger (hvorav flere er raspåvirket), to veikanter og en lokalitet med grunnlendt berg. Stor bloddråpesvermer ble funnet på 13 lokaliteter, hvorav sju var rasmarsenger, fire seminaturlige enger, en veikant og en lokalitet med grunnlendte berg. Det var totalt ni nye lokaliteter, hvorav fem var rasmarsenger og fire seminaturlige enger, men alle de seminaturlige engene er raspåvirket, og er kanskje avhengig av kombinert beiting og raspåvirkning. I seminaturlige enger ser det ut til at relativt svak beiting med mye blomstrende urter gjennom sesongene en nøkkelfaktor, alternativt veldig sein slått om det er slåttemark.

Tabell 2. Antall lokaliteter som ble funnet av hver kategori når det gjelder habitattype og status for stor bloddråpesvermer.

Habitat	Status	Antall undersøkt	Antall med arten	Antall nye med arten
grunnlendt berg	kjent, gjenfunnet	1	1	0
rasmarseng	aldri funnet	5		
rasmarseng	kjent, gjenfunnet	2	7	5
rasmarseng	ny	5		
seminaturlig eng	aldri funnet	2		
seminaturlig eng	kjent, ikke gjenfunnet	6	4	4
seminaturlig eng	ny	4		
veikant	aldri funnet	1		
veikant	kjent, gjenfunnet	1	1	0
SUM		27	13	9

3.2 Funnoversikt

Tabell 3 nedenfor viser detaljert oversikt over alle punktobservasjoner (delforekomster) av stor bloddråpesvermer, med antall individer opptalt i hvert punkt.

Tabell 3. Funn av stor bloddråpesvermer observert under feltarbeidet, med detaljerte funndata og antall opptalte individer. UTMØ=østkoordinat, UTMN=nordkoordinat (UTM sone 32, WGS84), H=høyde over havet i meter, N=antall individer, alt er funnet av John Bjarne Jordal. Posisjonsnøyaktighet er ca. 3-7 m for alle funn. Funnene vil bli tilgjengelige som observasjoner i Artskart.

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	H	N	Kommentar
27.06.2020	Sunndal	Gravem: Hestdalen	rasmarkseng	504391	6937256	405	1	satt på fagerknoppurt
27.06.2020	Sunndal	Myren camping	urterik veiskråning	495102	6942935		2	
27.06.2020	Sunndal	Myren camping	urterik veiskråning	495092	6942936		7	
27.06.2020	Sunndal	Myren camping	urterik veiskråning	495081	6942946		4	
27.06.2020	Sunndal	Myren camping	urterik veiskråning	495076	6942950		5	
27.06.2020	Sunndal	Myren camping	urterik veiskråning	495065	6942958		7	
27.06.2020	Sunndal	Myren camping	urterik veiskråning	495047	6942968		6	
27.06.2020	Sunndal	Myren camping	urterik veiskråning	495026	6942992		3	
27.06.2020	Sunndal	Myren camping	urterik veiskråning	495013	6943000		5	
04.07.2020	Sunndal	Fale, Skrøu	seminaturlig eng	492195	6945024	185	4	satt på rødknapp
04.07.2020	Sunndal	Fale, Skrøu	seminaturlig eng	492199	6945035		1	på fjøllblom
04.07.2020	Sunndal	Myren camping	veiskråning	494742	6943131		1	
04.07.2020	Sunndal	Myren camping	veiskråning	495132	6942924		2	
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502253	6938979	350	1	
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502275	6938966	361	1	
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502300	6938991	382	1	rødknapp
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502292	6938988	385	3	rødknapp
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502292	6938997	385	1	rødknapp
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502304	6939001	389	5	rødknapp
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502303	6939011	390	2	
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502314	6939018	395	14	
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502319	6939022	409	6	rødknapp, rødkløver
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502298	6939030	409	1	
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502340	6939046	420	6	
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502361	6939072	428	3	en på skogvikke
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502358	6939050	435	1	
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502349	6939071	448	1	
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502341	6939082	451	1	rødknapp
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502334	6939074	453	2	rødknapp

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	H	N	Kommentar
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502326	6939058	449	6	rødknapp+sverming
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502322	6939053	439	6	sverming
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502317	6939045	429	4	sverming
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502307	6939032	418	4	sverming
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502299	6939029	412	2	sverming
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502287	6939018	403	6	sverming
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502280	6939011	393	6	sverming
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502270	6939002	388	7	sverming
14.07.2020	Sunndal	Hagan	kalkrik rasmarkseng	502251	6938994		1	sverming
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Buskreda	rasmarkseng	420106	6898777	259	1	på firkantperikum
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Buskreda	rasmarkseng	420125	6898787	253	1	på strå av hundekveke
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Buskreda	rasmarkseng	420170	6898810	247	1	på bergmynte
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Buskreda	rasmarkseng	420195	6898600	261	1	på strå av hundegras
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Buskreda	rasmarkseng	420200	6898617	272	1	
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Buskreda	rasmarkseng	420197	6898630	274	1	
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Buskreda	rasmarkseng	420215	6898634	290	1	bergmynte
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Buskreda	rasmarkseng	420217	6898584	283	1	bergmynte og fuglevikke
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Buskreda	rasmarkseng med spredte rognetrær	420193	6898580	280	1	
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Buskreda	seminaturlig eng	420186	6898556		1	
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Øyeskredene	rasmarkseng	420623	6898322	305	1	bergmynte
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Øyeskredene	rasmarkseng	420643	6898339	323	1	
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Øyeskredene	rasmarkseng	420674	6898372	352	1	
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Øyeskredene	rasmarkseng	420758	6898408	405	3	
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Øyeskredene	rasmarkseng	420794	6898394	409	5	
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Øyeskredene	rasmarkseng	420834	6898365	425		
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Øyeskredene	rasmarkseng	420887	6898299	443	5	
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Øyeskredene	rasmarkseng	420880	6898290	443	1	
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Øyeskredene	rasmarkseng	420872	6898271	448	1	
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Øyeskredene	rasmarkseng	420853	6898280		1	
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Øyeskredene	rasmarkseng	420823	6898282		2	

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	H	N	Kommentar
15.07.2020	Fjord	Tafjord: Øyeskre-dene	rasmarkseng	420820	6898267		2	den ene på hvitbladtistel
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Grande-Hyskjett	grunnlendte sva-berg	404452	6888974	30	1	på bergmynte
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Grande-Hyskjett	grunnlendte sva-berg	404432	6888975	18	1	på bergmynte
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Grande-Hyskjett	grunnlendte sva-berg	404400	6889000	15	1	på bergmynte
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Grande-Hyskjett	grunnlendte sva-berg	404458	6888982		2	på gulmaure
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Grande-Hyskjett	grunnlendte sva-berg	404452	6888989		1	på mjødukt
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Ma-råkstranda, ovafor Lausneset	gjengroende beite-mark	405809	6887748	45	1	på rødknapp
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Gran-defonna	rasmarkseng	405418	6888435	56	4	1 på rødknapp, 1 på rød-kløver
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Gran-defonna	rasmarkseng	405425	6888441	60	3	
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Gran-defonna	rasmarkseng	405435	6888449	62	6	3 på rødknapp
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Gran-defonna	rasmarkseng	405435	6888458	62	3	2 på bergmynte
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Gran-defonna	rasmarkseng	405449	6888455	72	7	2 på rødknapp
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Gran-defonna	rasmarkseng	405470	6888475	83	8	sverming
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Gran-defonna	rasmarkseng	405482	6888481	91	2	
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Gran-defonna	rasmarkseng	405484	6888474	94	4	2 på rødknapp
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane	naturbeitemark	405421	6889179	241	3	1 på bergmynte
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane	naturbeitemark	405433	6889116	247	2	
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane	seminaturlig ras-markseng	405454	6888947	262	8	
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane	seminaturlig ras-markseng	405468	6888943	267	5	2 på rødknapp, 1 berg-mynte
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane	seminaturlig ras-markseng	405493	6888929	273	3	
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane	seminaturlig ras-markseng	405505	6888916	277	7	
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane	seminaturlig ras-markseng	405510	6888901	275	1	
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane	seminaturlig ras-markseng	405496	6888895	275	4	

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	H	N	Kommentar
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane	seminaturlig rasmarkseng	405481	6888906	274	5	
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane	naturbeitemark	405471	6888918	274	5	
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane	naturbeitemark	405407	6889329	258	1	
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane	naturbeitemark	405414	6889332	262	1	på bergmynte
16.07.2020	Stranda	Geiranger: Reitane	naturbeitemark	405424	6889337	270	3	1 satt på vendelrot
18.07.2020	Sunndal	Vollalia V	rasmarkseng	505873	6937405	392	1	på rødknapp
18.07.2020	Sunndal	Vollalia V	rasmarkseng	505857	6937408	400	1	på rødknapp
18.07.2020	Sunndal	Vollalia V	rasmarkseng	505692	6937766	687	2	i parring på rødkløver

Det ble observert 268 individer av stor bloddråpesvermer fordelt på 90 punktføremster.

3.3 Lokalteter i Fjord (Tafjorden)

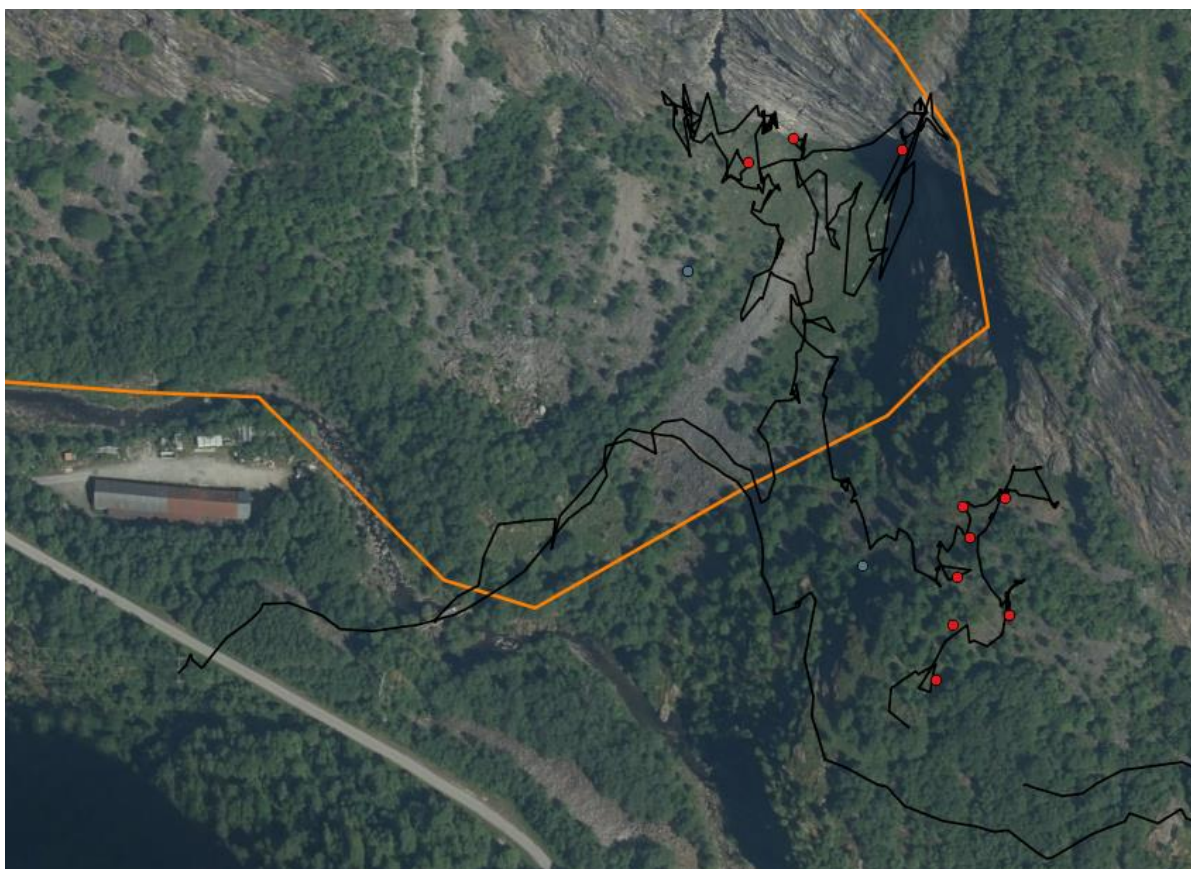
3.3.1 Tidligere data

I Fjord kommune var det på forhånd (i Artskart pr. 19.06.2020) kjent stor bloddråpesvermer fra de to lokalitetene Buskreda og Øyeskredene, som begge har naturtypebeskrivelse i Naturbase.

3.3.2 Data fra 2020

Undersøkte lokaliteter i Tafjord i 2020 er vist i tabell 1 og figur 3. Alle funn av stor bloddråpesvermer er vist i tabell 3. Nedenfor er hver enkelt lokalitet omtalt mer i detalj.

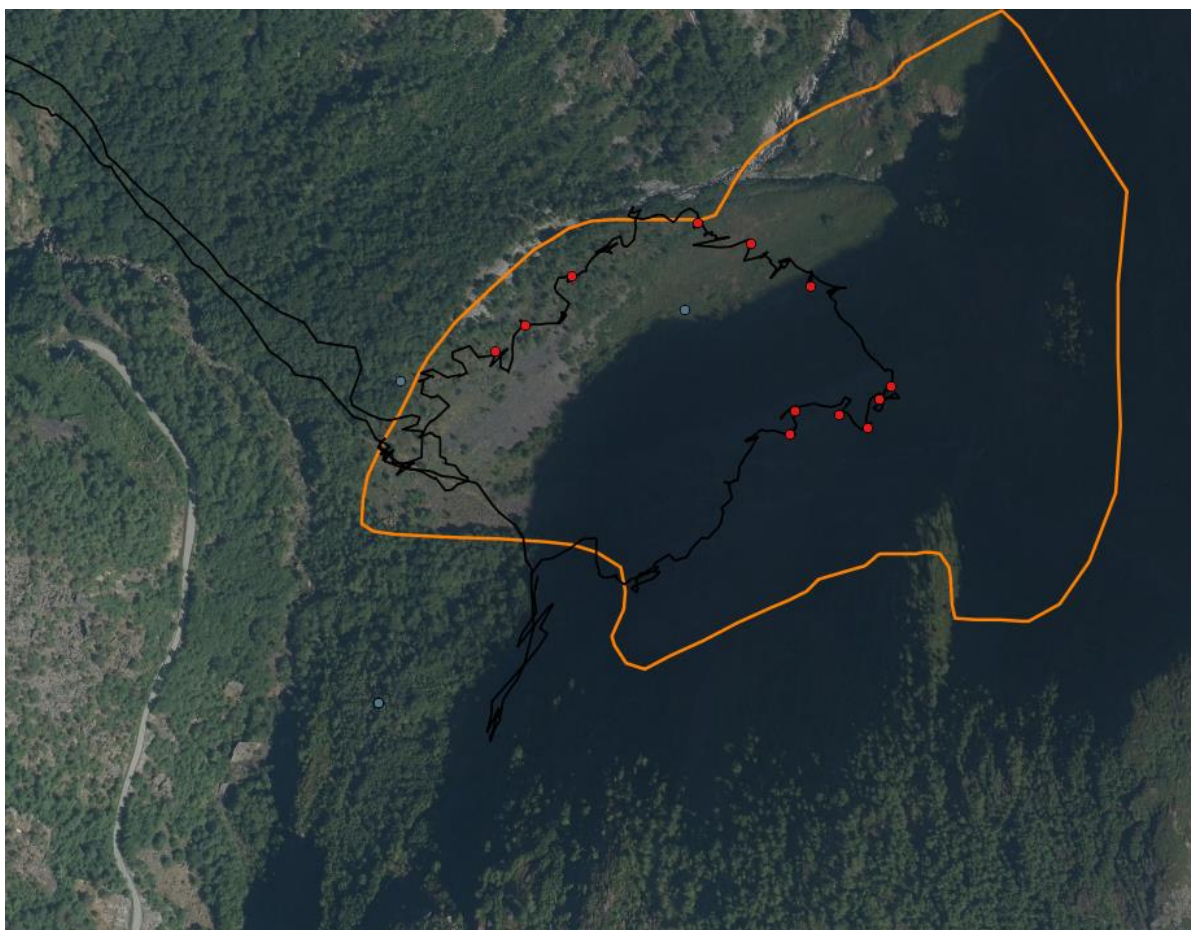
3.3.3 Buskreda



Figur 9. Kart som viser funn av stor bloddråpesvermer i Buskredene i Tafjorden, Fjord kommune. Gamle funn fra Artskart: blå prikker, røde prikker: funn i 2020. Svarte streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter. Oppgitt posisjonsnøyaktighet for eldre funn varierer.

Kommentar: Det ene gamle funnet er fra 1985 og er veldig unøyaktig («Tafjord»), det andre er fra 2017 og er målt med GPS. Så arten er kjent herfra, men undersøkelsene i 2020 gir et bedre bilde, med 9 punkter med ett individ på hver. Stor bloddråpesvermer ble funnet i to delområder, som likevel regnes som én lokalitet siden de nesten henger sammen. Den nordvestligste er øvre deler av en stor og åpen rasmarseng, og er dessuten del av en naturtypelokalitet. Den sørøstligste er også preget av rasmarseng, men går over mot semi-naturlig eng i nedre deler, og har dessuten noe mer spredte busker og trær. Den siste er ikke inkludert i noen naturtype-lokalitet, noe den godt kunne vært (artsrike blomsterenger).

3.3.4 Øyeskredene



Figur 10. Kart som viser funn av stor bloddråpesvermer ved Øyeskredene i Tafjorden, Fjord (gamle Norddal) kommune. Gamle funn fra Artskart: blå prikker, nye funn i 2020: røde prikker. Svarte streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter. Gamle funn har ofte dårlig posisjonsnøyaktighet.

Kommentar: Øyeskredene ligger øst for Buskreda, og er et stort område med rasmarksenger. Det første funnet av stor bloddråpesvermer ble gjort i 1966, og er nokså unøyaktig, mens de nyere funnene er mer nøyaktige. Arten ble i 2020 funnet på 12 punkter med 23 individer, men har trolig et potensiale for vesentlig mer, siden bare deler av rasmarka ble oppsøkt. Lokaliteten er registrert som naturtype i Naturbase.

3.4 Lokaliteter i Stranda (Geiranger)

3.4.1 Tidligere data

I Geiranger var det på forhånd (i Artskart pr. 15.06.2020) bare kjent to-tre lokaliteter. Den første er «Geiranger» fra 1980 og er ikke mulig å lokalisere, den andre var «Grande» fra 1987 og er også dårlig stedfestet, den tredje er Hyskjett som ble funnet her av rapportforfatteren i 2007 og stedfestet med GPS.

3.4.2 Data fra 2020

Undersøkte lokaliteter i Geiranger i 2020 er vist i tabell 1 og figur 3. Alle funn av stor bloddråpesvermer er vist i tabell 3. Nedenfor er hver enkelt lokalitet omtalt mer i detalj.

3.4.3 Geiranger: Maråkstranda, Lausneset



Figur 5. Kart som viser funn av stor bloddråpesvermer ved Lausneset i Maråkstranda, Geiranger, i Stranda kommune. Gamle funn fra Artskart: blå prikker (dvs. ingen), nye funn i 2020: røde prikker. Svarte streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter

Kommentar: Lausneset ligger midt i strekninga Grande-Geiranger sentrum (Maråkstranda), og er et mindre område med gjengroende seminaturlig eng ovenfor veien. Arten ble i 2020 funnet på ett sted med bare ett individ. Lokaliteten er registrert som naturtype i Naturbase, og ligger dessuten innenfor Geiranger-Herdalen landskapsvernområde. Imidlertid vil det ikke ta lang tid med fortsatt gjengroing før lokaliteten er uegnet for stor bloddråpesvermer, og den vil da også tape verdi som naturtype-lokalitet.

3.4.4 Geiranger: Grandefonna



Figur 6. Kart som viser funn av stor bloddråpesvermer i Grandefonna i Geiranger. Gamle funn fra Artskart: blå prikker, nye funn i 2020: røde prikker. Svarte streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Det finnes et gammelt og upresist stedfestet funn som er angitt «Grande» fra 1987, men det er ikke mulig å vite hvor dette var (det kan f.eks. ha vært i bakkene nordvest for Grande), Grandefonna betraktes derfor som ny lokalitet. Det ble i 2020 funnet åtte punkter med 37 individer av stor bloddråpesvermer, og potensialet er trolig mye større fordi tidsknapphet gjorde at store deler av lokaliteten ikke ble undersøkt oppover i høyden. Området ligger innenfor en naturtypelokalitet, og dessuten innenfor Geiranger-Herdalen landskapsvernområde.

3.4.5 Geiranger: Grande-Hyskjet



Figur 7. Kart som viser funn av stor bloddråpesvermer ved Hyskjet i Geiranger. Gamle funn fra Artskart: blå prikker, nye funn i 2020: røde prikker. Svarte streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter

Kommentar: Hyskjet ligger vest for Møll og Grande. Den gamle og fraflyttede plassen Hyskjet har tilgang via en opparbeidet sti. Lokaliteten som omtales består av grunnlendte berg ned mot sjøen. Disse bergene har trolig vært påvirket av ras tidligere, men skjermes nå av skog ovenfor. Det finnes et eldre, men presist stedfestet funn fra 2007, og Hyskjet er derfor en kjent lokalitet. Det ble i 2020 funnet fem punkter med seks individer av stor bloddråpesvermer. Det kan finnes mer om man undersøker et større areal. Området ligger innenfor en naturtypelokalitet, og dessuten innenfor Hyskjet naturreservat.

3.4.6 Geiranger: Reitane



Figur 8. Kart som viser funn av stor bloddråpesvermer ved Reitane på østsida av elva ved Møll i Geiranger. Gamle funn fra Artskart: blå prikker, nye funn i 2020: røde prikker. Svarte streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter

Kommentar: Reitane består av tidligere snørasenger, som i dag helst kan oppfattes som naturbeitemarker siden det er en del skog ovenfor. Reitane betraktes som to nye lokaliteter, én i sør og en i midtre og nordre deler. Det ble i 2020 funnet 13 punkter med 48 individer av stor bloddråpesvermer, hvorav 30 var i søndre del og 18 i midtre og nordre del. Potensialet er trolig større fordi tidsknapphet gjorde at deler av lokaliteten ikke ble undersøkt. På vestsida av elva ligger et geitefjøs, og geitene har tilgang på østsida av elva over ei bru. Beitetrykket er ganske hardt ved brua, men svekkes raskt når man kommer lenger unna brua, og engene blir da blomsterrike. Området ligger innenfor en naturtypelokalitet, og dessuten innenfor Geiranger-Herdalen landskapsvernområde.

3.5 Lokalteter i Sunndal

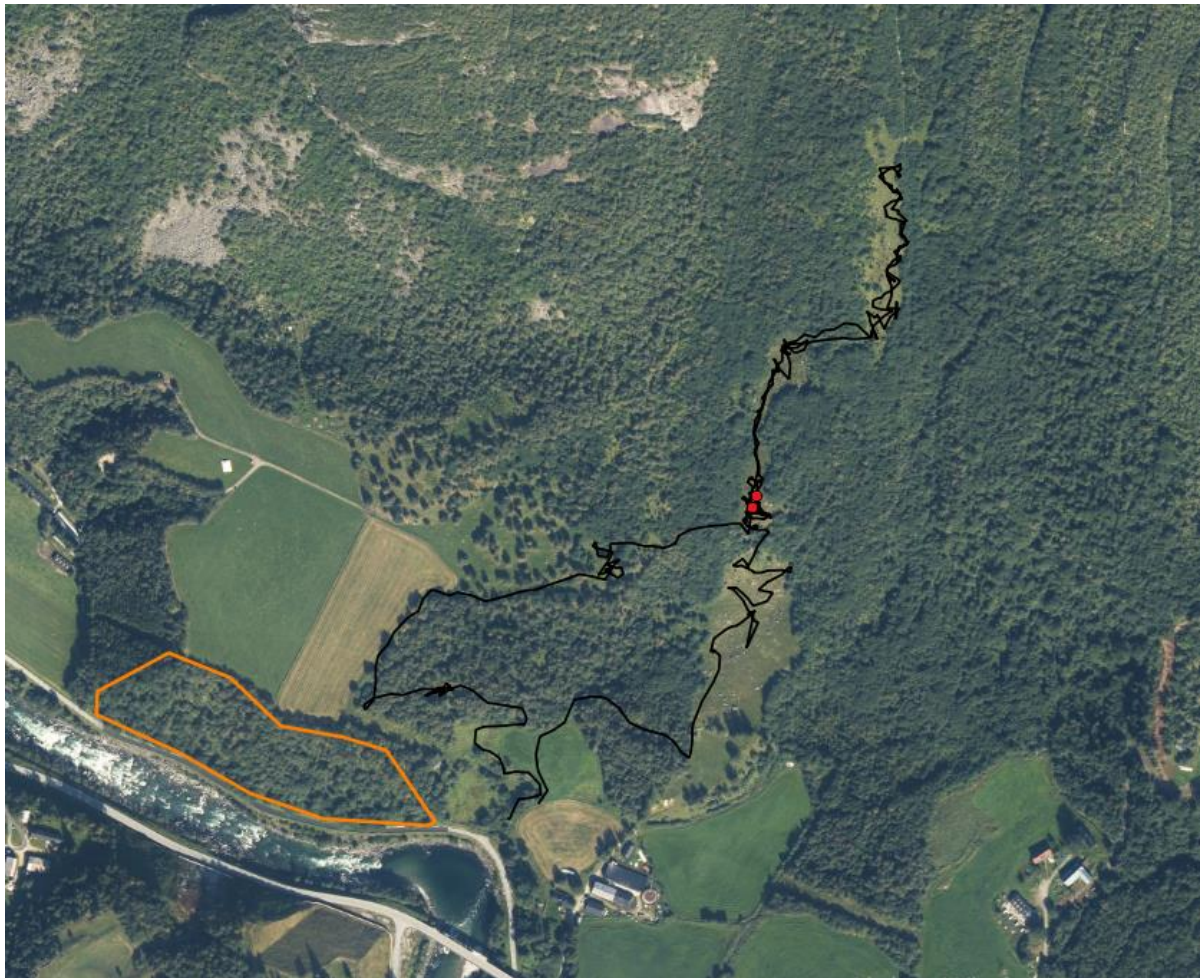
3.5.1 Tidligere data

I Sunndal kommune var det på forhånd kjent stor bloddråpesvermer fra mange lokaliteter, se Artsdatabanken & GBIF (2020), og Jordal (2018, 2019).

3.5.2 Data fra 2020

Undersøkte lokaliteter i Sundal i 2020 er vist i tabell 1 og figur 4. Alle funn av stor bloddråpesvermer er vist i tabell 3. Nedenfor er hver enkelt lokalitet omtalt mer i detalj.

3.5.3 Fale: Skrøu



Figur 11. Kart som viser funn av stor bloddråpesvermer ved Skrøu på Fale i Sunndalen. Gamle funn fra Artskart: blå prikker (ingen), røde prikker: funn i 2020. Svarte streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Skrøu ligger på nedre del av Fale i Sunndalen. Det er et felt med rasmarksenger i øvre del og grasmarker med preg av seminaturlig eng i nedre deler. Disse har trolig også vært raspåvirket tidligere, men skjernes nå av skog ovenfor. Turiststien over til Innerdalen går gjennom lokaliteten. Det ble i 2020 funnet fem individer av stor bloddråpesvermer, fordelt på to punkter. Lokaliteten er ny og ikke registrert i Naturbase. Dette er en artsrik blomstereng med relativt svakt beitetrykk av storfe, noe som synes å fungere for tiden.

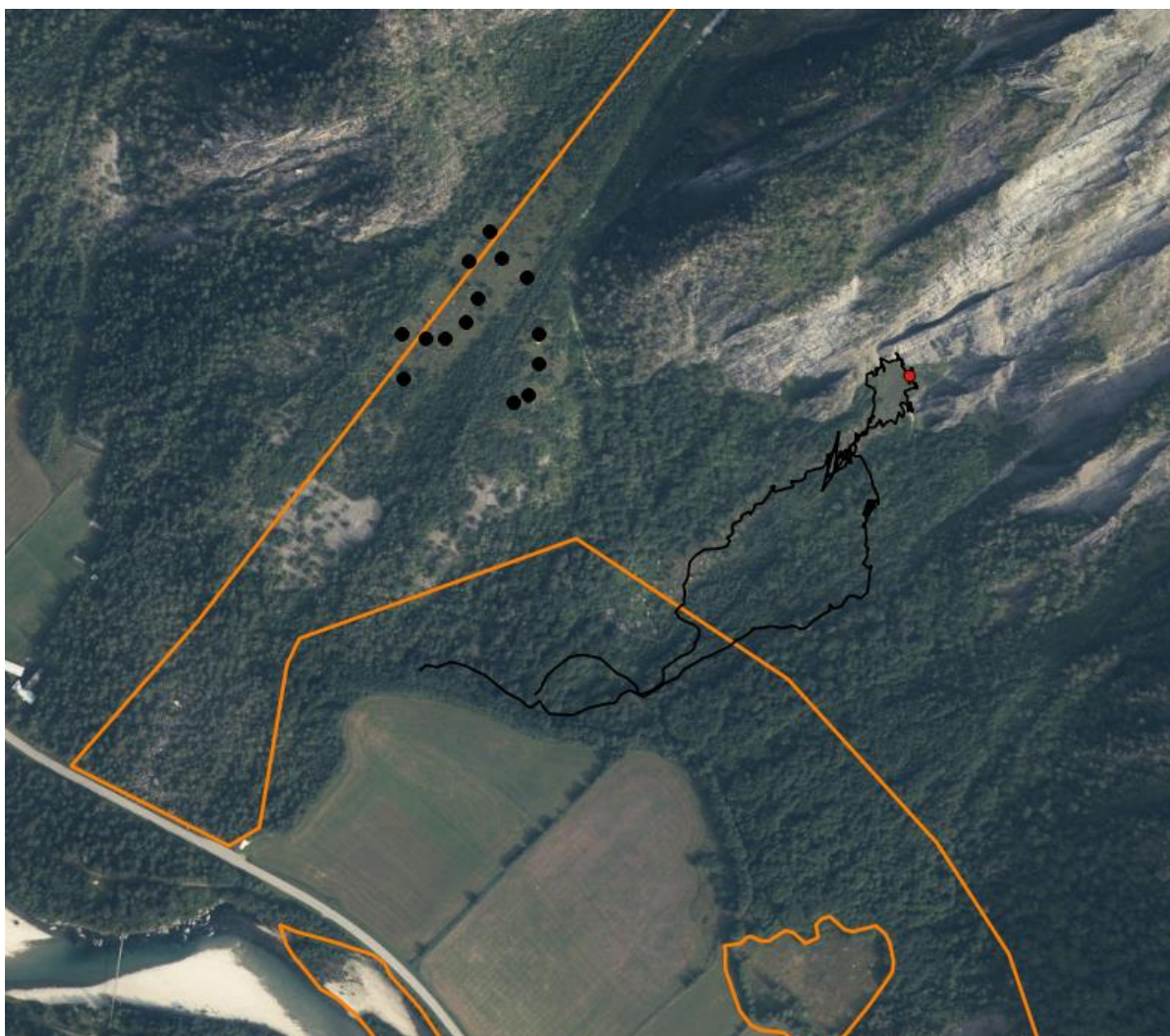
3.5.4 Rasmark ved Hagan ovenfor Ottem



Figur 12. Kart som viser funn av stor bloddråpesvermer ved Hagan i Sunndalen. Lokaliteten kunne ikke knyttes til stedsnavn på kart. Gamle funn fra Artskart: blå prikker, ingen nye funn i 2020. Svarte streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Lokaliteten er en snøraseng nord for Hagan (øst for Ottem) i øvre Sunndalen. Det ble i 2020 funnet 91 individer av stor bloddråpesvermer, fordelt på 35 punkter. Lokaliteten er ny og ikke registrert i Naturbase. Dette er en artsrik blomstereng uten beiting så langt man kunne observere.

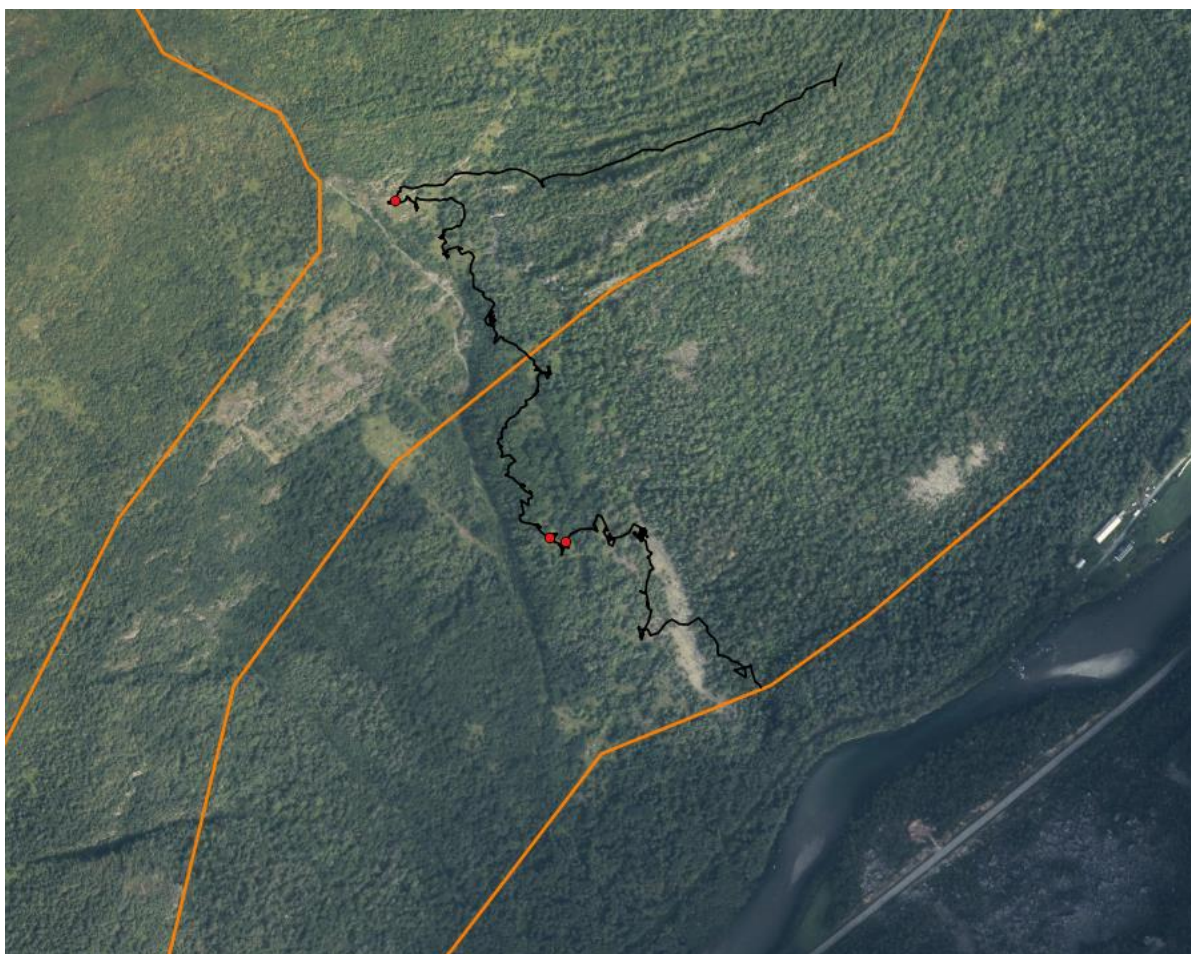
3.5.5 Gravem: Hestdalen



Figur 13. Kart som viser funn av stor bloddråpesvermer ved Hestdalen ved Gravem, innenfor Gjørahaugen naturreservat i Sunndalen. Gamle funn fra Artskart: blå prikker, nye funn i 2020: røde prikker. Nærliggende svarte prikker er egne funn (Jordal 2018). Svarte streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter – identisk med grensa for Gjørahaugen naturreservat.

Kommentar: Lokaliteten er en snøraseng ved Hestdalen på Gravem i øvre Sunndalen. Den ligger innenfor Gjørahaugen naturreservat. Det ble i 2020 funnet ett individ av stor bloddråpesvermer, i ett punkt. Trolig var datoen for besøket (27. juni) i tidligste laget i forhold til sesongutviklinga i 2020, det er derfor grunn til å anta at et senere besøk ville gitt flere individer. Oddvar Hanssen, NINA (pers. medd.), har en gang nevnt at han har sett arten her, men med utgangspunkt i Artskart betraktes den likevel som ny. Dette er en artsrik blomstereng uten beiting så langt man kunne observere. Den ligger ikke langt fra den store rasmarka ved skytebanen på Gravem, med tidligere funn (Jordal 2018).

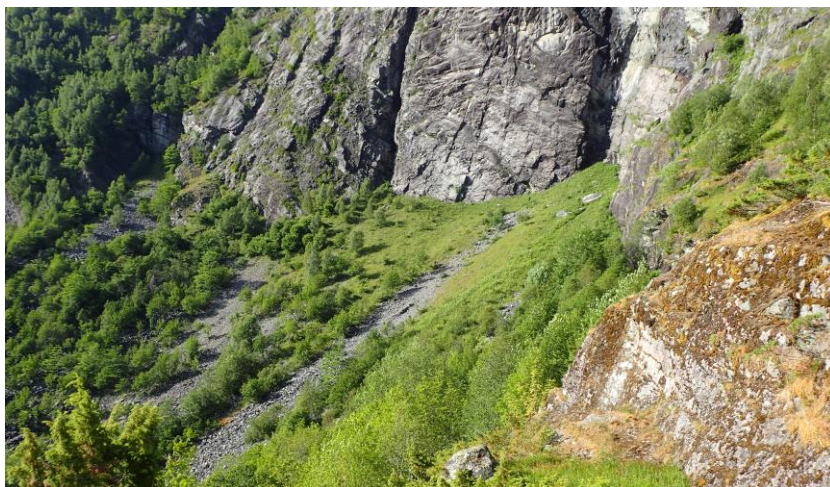
3.5.6 Vollalia vest



Figur 14. Kart som viser funn av stor bloddråpesvermer i lia vest for Vollen i Sunndalen. Det er her funnet en øvre og en nedre lokalitet som ikke kunne knyttes til stedsnavn på kart. Gamle funn fra Artskart: blå prikker (dvs. ingen), røde prikker: funn i 2020. Svarte streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter. Den oransje streken i øvre venstre billedhjørne er identisk med østgrensa for Gjørøhaugen naturreservat.

Kommentar: Lokaliteten er snørasenger vest for Vollen i øvre Sunndalen. Det ble i 2020 på nedre lokalitet funnet to individer av stor bloddråpesvermer, i to punkter. I øvre lokalitet ble det funnet to individer i ett punkt. Sistnevnte er trolig det høyeste funnet av stor bloddråpesvermer, 687 meter over havet. Oddvar Hanssen, NINA (pers. medd.), har en gang nevnt at han har sett arten i dette området, men med utgangspunkt i Artskart betraktes de likevel som nye. Lokalitetene ligger øst for Gjørøhaugen naturreservat og den nedre ligger innenfor en naturtypelokalitet, den øvre ikke. Dette er artsrike blomsterenger uten beiting så langt man kunne observere. Særlig den øverste lokaliteten var veldig bratt.

4 BILDER



Fjord kommune: Buskreda i Tafjorden, oversiktsbilde tatt fra avstand. Lokaliteten er kjent fra tidligere.



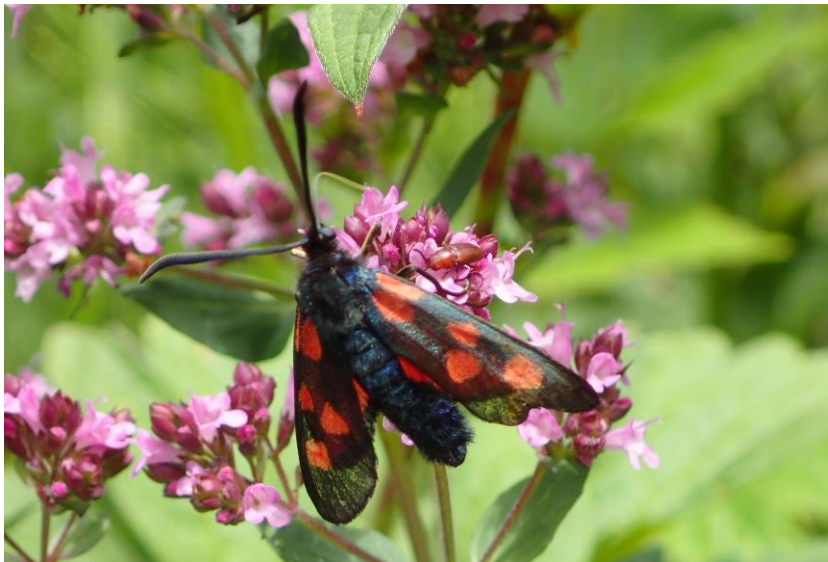
Fjord kommune: Buskreda i Tafjorden. Til høyre for bildet er flere rasmarksenger.



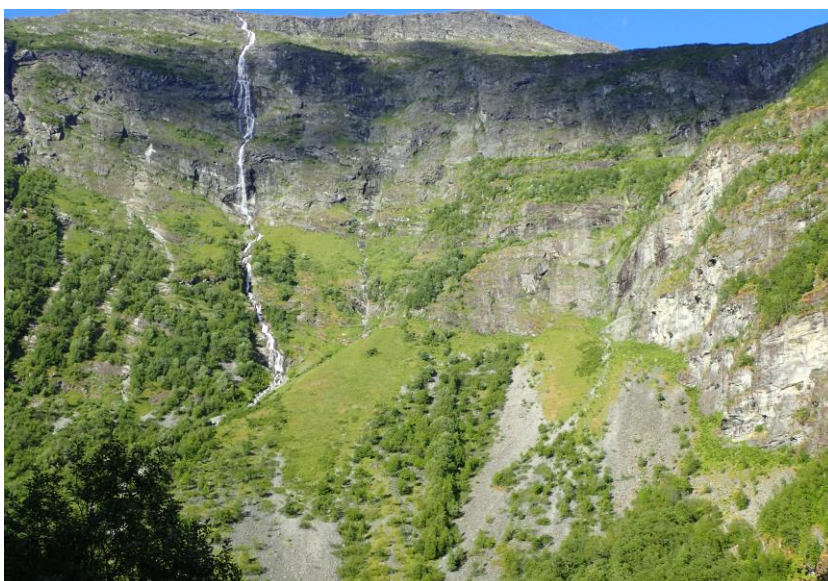
Fjord kommune: Buskreda i Tafjorden, dette er en blomsterrik rasmark.



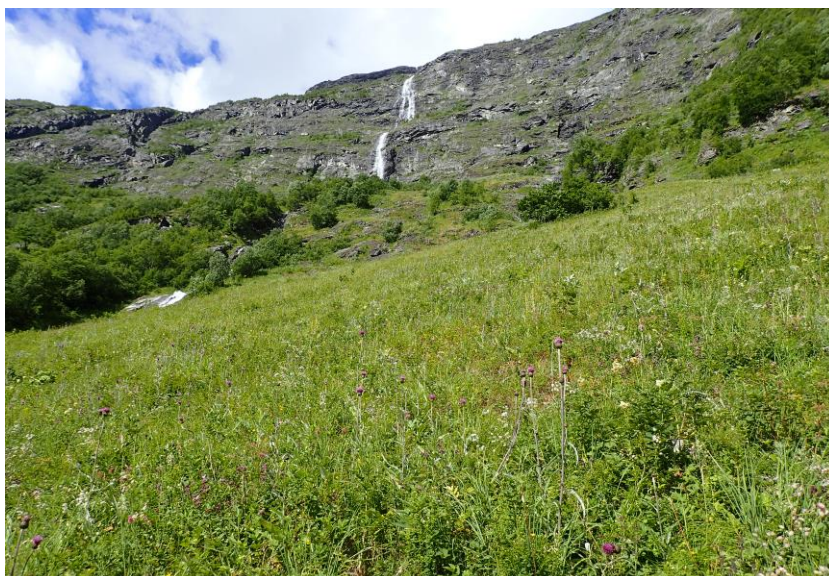
Fjord kommune: Buskreda i Tafjorden, østre del. Her er det også fine rasmarsenger, men med noe mer busker og trær enn i vestre del.



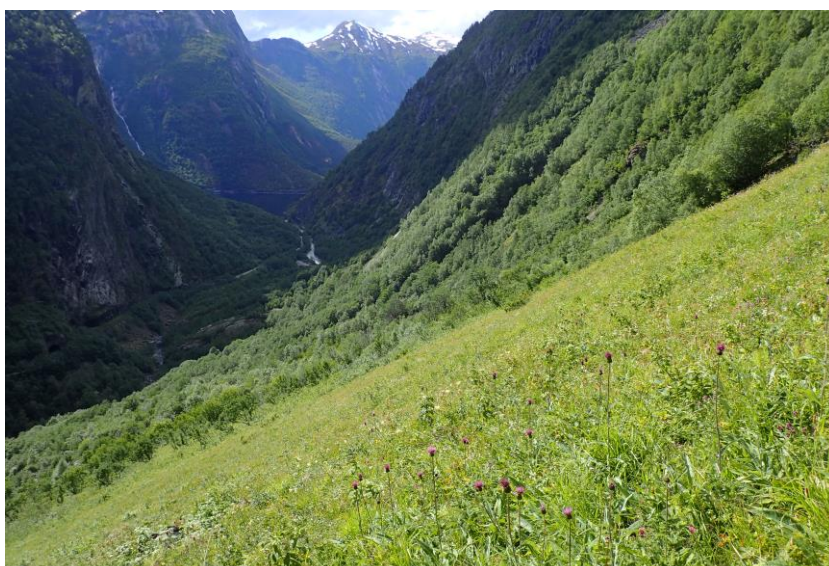
Fjord kommune: Buskreda i Tafjorden. Det er mye berg-mynte (vill oregano) i området, og dette er en av de mest populære plantene for stor bloddråpesvermer her.



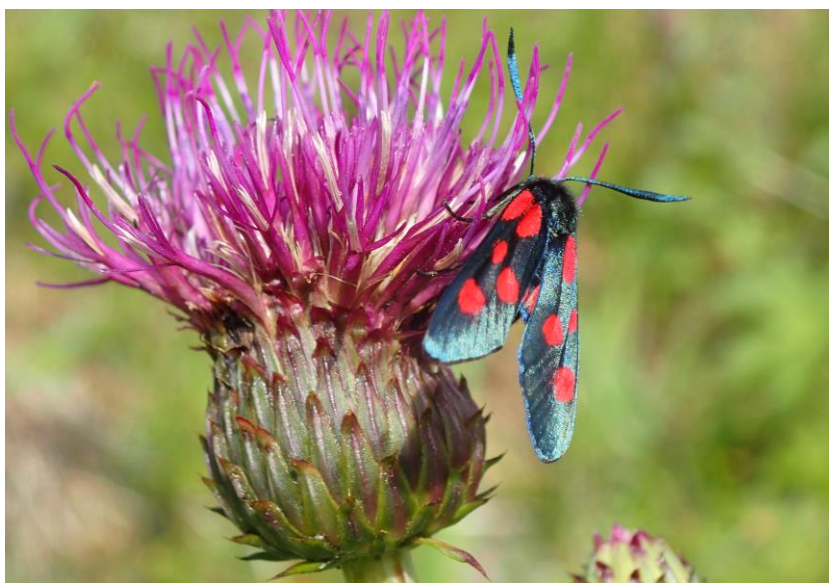
Fjord kommune: Øyeskredene i Tafjorden, tatt fra avstand ved bilveien til Zakariasvatnet. De fleste slike rasmarker er ganske bratte, steinete og tidkrevende å undersøke. Lokalteten er kjent fra tidligere.



Fjord kommune: Øyeskre-
dene i Tafjorden. Dette er
uvanlig store arealer med
blomsterrike rasmarkenger.



Fjord kommune: Øyeskre-
dene i Tafjorden, sett mot
Onilsavatnet.



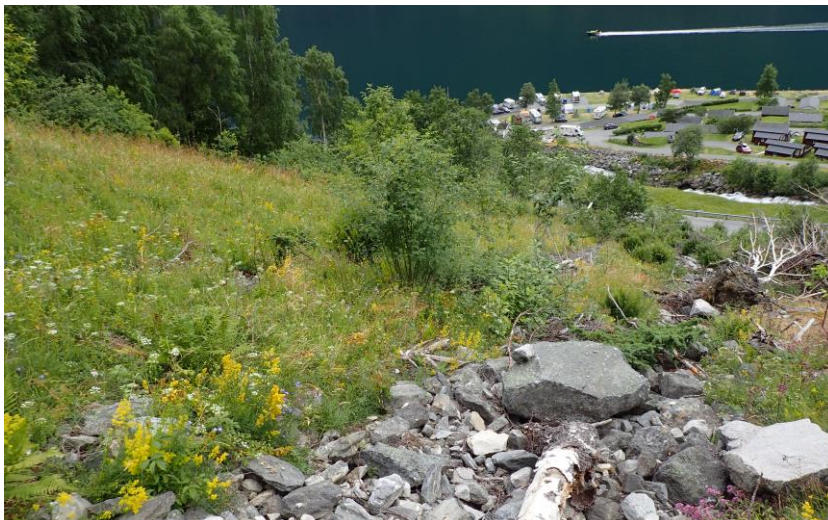
Fjord kommune: Øyeskre-
dene i Tafjorden. Her sitter en
stor bloddråpesvermer på
blomsten av hvitbladtistel.



Stranda kommune: Grandefonna i Geiranger. Bildet viser ganske store rasmarksenger på østsida av Grandeelva. Det rasløpet som kommer ned omtrent ved utløpet av Grandeelva kalles Grandefonna.



Stranda kommune: Grandefonna i Geiranger. Her er det store rasmarksenger rike på blomster langt oppover. Lokaltiteten er ny.



Stranda kommune: Grandefonna i Geiranger, sett ned mot Grande. Her har det gått flere store ras, og det ligger igjen en del døde trær i rasløpene.



Stranda kommune: Grande-
fonna i Geiranger. Her sitter
to individer av stor bloddrå-
pesvermer på en rødknapp-
blomst.



Stranda kommune: ved
Hyskjet i Geiranger. Det går
sti fra Grande og utover mot
den gamle plassen Hyskjet.
Denne lokaliteten består av
grunnlendte berg med engve-
getasjon og einer ned mot
sjøen. Det grunne jordsmon-
net gjør at skog ikke etablerer
seg så lett her. Lokaliteten er
kjent fra tidligere.



Stranda kommune: ved
Hyskjet i Geiranger. Her er
igjen et tilfelle av at en stor
bloddråpesvermer sitter på
blomsten av hvitbladtistel.



Stranda kommune: ved Hyskjett i Geiranger. I både Tafjorden og Geiranger er bergmynte en populær plante som stor bloddråpesvermer trolig finner nektar i.



Stranda kommune: ovafor Lausneset i Maråkstranda i Geiranger. Dette er delvis en gjengroende naturbeitemark, men den har nok også vært raspåvirket da landskapet var mer beitepåvirket. Lokaliteten er ny.



Stranda kommune: ovafor Lausneset i Maråkstranda i Geiranger. En eneste stor bloddråpesvermer ble observert her, sittende på en rødknapp-blomst.



Stranda kommune: ovafor Lausneset i Maråkstranda i Geiranger. Det er nok en fare for at denne lokaliteten gror igjen og går over til skog.



Stranda kommune: Reitane (nordre del) ved Møll i Geiranger. Området er dels betraktet som naturbeitemark der geit fortsatt beiter, men det er bratt, og påvirkninga fra snøras om vinteren har nok også betydning for å holde landskapet åpent. Lokaliteten er ny.



Stranda kommune: Reitane (sørlige del) ved Møll i Geiranger. Her er også bratte naturbeitemarker påvirket av snøras og geitebeite. Lokaliteten er kjent ny.



Stranda kommune: Reitane ved Møll i Geiranger. Bildet er tatt mot Møll og Geirangerfjorden, med blomstrende bergmynte i forgrunnen.



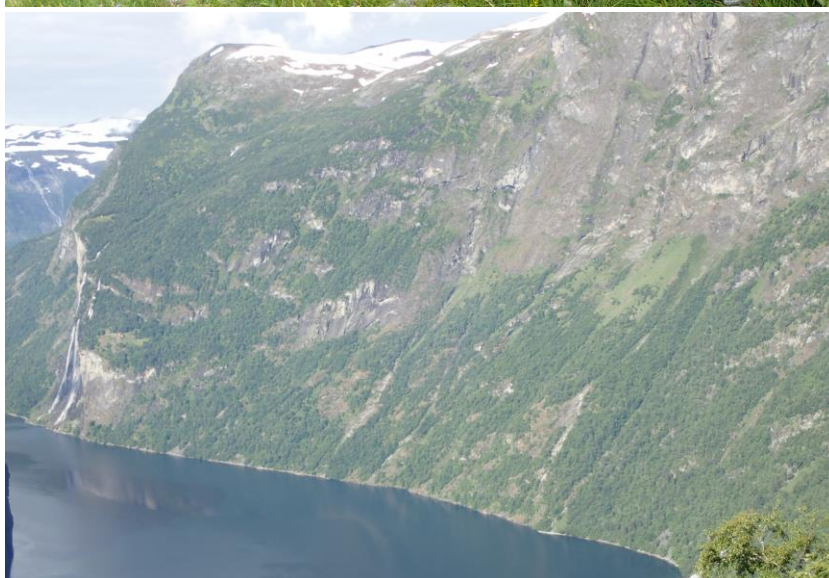
Stranda kommune: Reitane ved Møll i Geiranger. Her sitter en stor bloddråpesvermer på blomstene av en vendelrot.



Stranda kommune: Reitane ved Møll i Geiranger. Igjen er det to individer av stor bloddråpesvermer på en rød-knapp-blomst.



Stranda kommune: Fonna-
neset mellom Maråk og Hum-
lung i Geiranger. Stor blod-
dråpesvermer ble ikke funnet
her til tross for at ras-
marksengene er blomsterrike.



Stranda kommune: Bringeliene og fjellsidene utover
mot Knivsflå i Geiranger har
mange større rasmarker hvor
stor bloddråpesvermer ikke er
funnet. Her antas det å være
potensiale for arten.



Stranda kommune: Vesteråsskredene i Geiranger.
Stor bloddråpesvermer ble
ikke funnet i disse ras-
marksengene til tross for at
mnemosynesommerfugl er
observert tidligere. Rasmar-
kene har stedvis en del lyng,
men enkelte partier er også
blomsterrike.



Sunndal kommune: Skrøu ved Fale. Her ble stor bloddråpesvermer funnet i nedre del av de åpne områdene, som best kan karakteriseres som semi-naturlig eng, eventuelt med snøraspåvirkning tidligere. Lokaliteten er ny.



Sunndal kommune: Skrøu ved Fale. Her sitter en stor bloddråpesvermer på rødknapp, som generelt er en populær plante for arten.



Sunndal kommune: Skrøu ved Fale. En annen stor bloddråpesvermer sitter her på en blomst av fjellblom.



Sunndal kommune: Skrøu ved Fale. Eksemplar av stor blod-dråpesvermer med sammenflytende røde flekker på vingene, sittende på rødknapp.



Sunndal kommune: Skrøu ved Fale. Dette er foreløpig det vestligste funnstedet for oransjegullvinge i dalføret.



Sunndal kommune: Skrøu ved Fale. Aglaja-sommerfugl er en alminnelig art i disse engene.



Sunndal kommune: Gravem: Hestdalen, sett fra avstand (den åpne snørasenga midt på bildet). Lokaltiteten er en del av Gjørøhaugen naturreservat.



Sunndal kommune: Gravem: Hestdalen, her ser vi oppover rasengene mot de bratte bergene ovenfor.



Sunndal kommune: Gravem: Hestdalen sett mot Sunndalen – en ganske trang dal omgitt av bratte fjellsider.



Sunndal kommune: Gravem: Hestdalen. Bildet viser en stor bloddråpesvermer som sitter på en blomsterknopp av fagerknoppurt, som er en sjelden planteart i Møre og Romsdal, men som var relativt tallrik her.



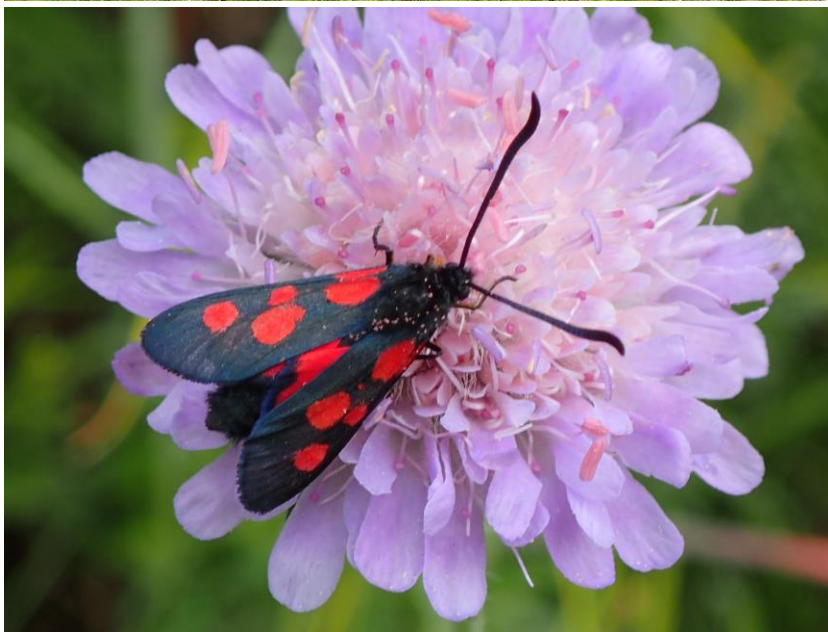
Sunndal kommune: Rasmark ved Hagan øst for Ottem, rasmarksenga ligger omtrent midt på bildet. Lokaliteten er ny for stor bloddråpesvermer.



Sunndal kommune: Rasmark ved Hagan, sett oppover engene mot fjellet.



Sunndal kommune: Rasmark ved Hagan, sett ned mot dalbunnen med elva Driva.



Sunndal kommune: Rasmark ved Hagan. En stor bloddråpesvermer er avbildet på rødknapp.



Sunndal kommune: slåtte-
mark ved Opdøl. Her har stor
bloddråpesvermer vært ob-
servert tidligere, men ble ikke
gjenfunnet ved besøket
28.06.



Sunndal kommune: Rasmark ved Snøva. Her er store ras-enger hvor stor bloddråpesvermer ikke ble funnet, selv om lokaliteten ble undersøkt to ganger, 4. og 18. juli. man har ingen god forklaring på hvorfor den ikke ble funnet her.



Sunndal kommune: vestre del av Vollalia (nedre del) ved Gjøra. Her er det middels kalkrike enger med mange plantearter. Engene beites ikke lenger, og raspåvirkninga er antakelig også opphørt pga. skogen ovenfor. Engene står derfor i fare for å gro igjen.



Sunndal kommune: vestre del av Vollalia (nedre del) ved Gjøra, stor bloddråpesvermer på blomstrende rødknapp.



Sunndal kommune: vestre del av Vollalia (øvre del) ved Gjøra, sett ned mot elva Driva. Her er det skikkelig bratt og lite trafikk av folk. Lokaliteten er ny.



Sunndal kommune: vestre del av Vollalia (øvre del) ved Gjøra. Dette er det høyeste funnstedet for stor bloddråpesvermer til nå, 687 meter over havet.



Sunndal kommune: vestre del av Vollalia (øvre del) ved Gjøra. Her sitter to individer av stor bloddråpesvermer og parrer seg på en uttørket rød-kløverblomst.

5 KILDER

Artsdatabanken 2015. Norsk rødliste for arter. <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>. Sitert 25.05.2020.

Artsdatabanken 2020. Arter på nett. Stor bloddråpesvermer. <https://artsdatabanken.no/Widgets/144689>. Sitert 12.11.2020.

Artsdatabanken & GBIF 2020. Artskart. <http://artskart.artsdatabanken.no/> Sist sitert 27.10.2020.

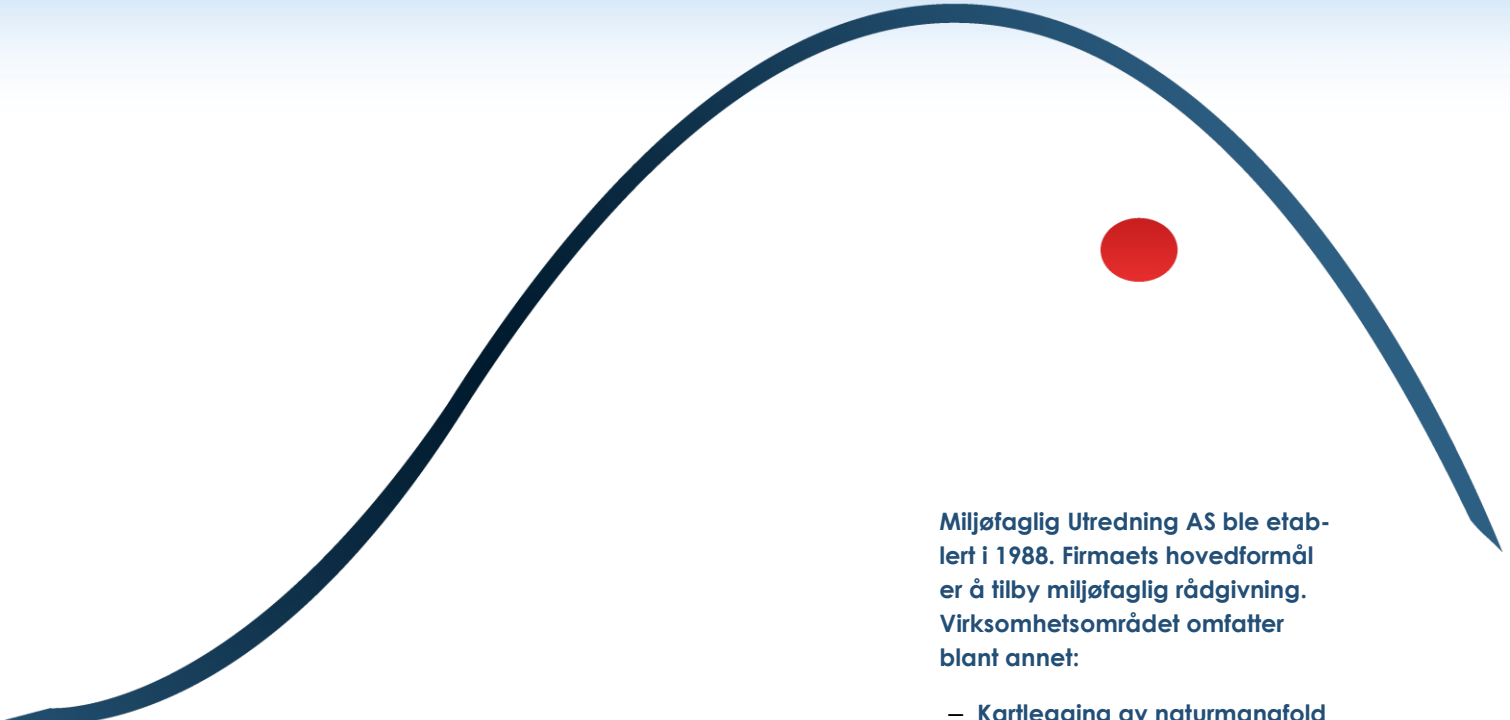
Hansen, L. O. & Aarvik, L., 2000. Sjeldne insekter i Norge 3. Sommerfugler (Lepidoptera). NINA Fagrapport 038. 145 s.

Jordal, J.B. 2018. Kartlegging av stor bloddråpesvermer i Sunndal kommune i 2018. Rapport J.B. Jordal nr. 13 - 2018. http://www.jbjordal.no/publikasjoner/Rapport_Stor_bloddrapesvermerMR2018.pdf

Jordal, J.B. 2019. Kartlegging og overvåking av stor bloddråpesvermer i Møre og Romsdal i 2019. Miljøfaglig Utredning Rapport 2019-33. 37 s. http://www.jbjordal.no/publikasjoner/MU2019-33_STOR_BLODDRAPESVERMER_MR.pdf

Miljødirektoratet 2020. Naturbase. www.kart.naturbase.no. Sitert 10.06.2020.

Aarvik L., Hansen L.O. & Kononenko V. 2009. Norges sommerfugler. Håndbok over Norges dagsommerfugler og nattsvermere. Norsk entomologisk forening, Naturhistorisk museum, Oslo. 432 s.



Miljøfaglig Utredning AS ble etablert i 1988. Firmaets hovedformål er å tilby miljøfaglig rådgivning. Virksomhetsområdet omfatter blant annet:

- Kartlegging av naturmangfold
- Konsekvensanalyser for ulike tema, blant annet: Naturmangfold, friluftsliv, reiseliv og landbruk
- Utarbeiding av forvaltningsplaner for verneområder
- Utarbeiding av kart (illustrasjonskart og GIS)
- FoU-virksomhet
- Foredragsvirksomhet

Hjemmeside: www.mfu.no

Org.nr.: 984 494 068 MVA